

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveša«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 din za inozemstvo 80 din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list a članarino. Oglaš po ceniku in dogovoru, davke posebe. Pošt. šte. rač. 11.153. Telefon 45-86

Velikonočni pozdrav

»Ko je Kristus vstal od smrti, je šel takoj k svojim in jih pozdravil z besedami: Mir vam bodi! — Rekel je: »Po tem vas bodo spoznali, da se ljubite med seboj! Mir: to naj bi bilo bistveno znamenje krščanskega ljudstva.«

Geslo sedanega papeža pa je: »Mir je sad pravičnosti.«

»Pravičnost zahteva medsebojno spoštovanje, da drug v drugem spoštujemo človeško dostojanstvo, njegovo čast in njegove pravice, ki jih ima od Stvarnika samega. — Pravičnost mora biti osnova sožitja v družini, občini, v državi in med narodi.«

To so besede, ki jih v zanosu krščanske ljubezni do bližnjega naslavlja ob velikonočnem prazniku na slovensko javnost naše glavno krščansko glasilo.

Gre torej za razorožitev src, za plemenito strpljivost, ki edina more jamčiti za pravično sožitje v narodih in med njimi.

Naše učiteljstvo je pa naša največja bolečina. Učiteljstva, ki šteje za krščansko, je nekako desetina; torej le vsak deseti, ker šteje Slomškova družba izmed 4000 slovenskih učiteljev le približno 400 članov. Ostali nočejo veljati za krščanske in teh je devet desetlin. Na splošno ni noben stan tako zagrizeno liberalen kot učiteljski. Znano pa je, da si danes liberalizem in komunizem roko podajata in si med seboj prijazno pomežikujeta.

In takim ljudem so izročeni nedolžni otroci krščanskih staršev, da naj jih — vzgajajo!

Vsa čast dobremu učiteljstvu! Srečna župnija, občina ali soseda, ki ima dobrega, krščanskega učitelja ali učiteljico! Žal, da je razmeroma malo tako srečnih občin in župnij.

Davno je že znano, da so ravno med učitelji najbolj zagrizeni pristaši liberalizma in najstrastnejši priganjanci jenesarske stranke. Zato pa tudi glavni sejavci in razširjevalci brezveststva med ljudstvom.

Očitno zanemarjanje verskih dolžnosti od strani učiteljev in »vzgojiteljev« je veliko pohujšanje za otroke in za vse ljudstvo. Kaj bi rekel na to največji slovenski šolnik Slomšek? Rekel bi, da je taka šola od huduica, ki si jo je izmislil, da bi ljudstvo pokvaril. — To vse

so pa besede, ki jih z vehemenco poudarja najbolj razširjen slovenski krščanski tednik med našim kmetskim prebivalstvom. Posneli smo jih na njegovo prošnjo, češ da bo to zelo koristno. V tem pogledu moramo priznati, da popolnoma soglašamo z njim.

Učitelji nimamo posvetnih dobrin; goli smo tako rekoč kakor cerkvene miši. Nimamo niti mestnih, niti podeželskih krčem, kjer bi mogli razobešati svoje glasilo, kakor se to dogaja z navedenim tednikom. Nismo niti delničarji niti veleposestniki, ampak izmed državnih uslužbencev na vsak način tista panoga, ki je deležna »najblagohotnejše« pozornosti znanega dela slovenske javnosti.

Posebne zaščite se res ne moremo veseliti, da o kaki protekciji sploh ne govorimo. Napadani smo na vidnih mestih, kjer nimamo zastopnikov, ki bi nas branili in povedali vsaj kako ponižno besedico v obrambo naše časti in poštenja.

Ne da bi to ne bilo mogoče, saj smo pred kratkim bili priča, ko je kompetenten zastopnik oblasti ugotovil, da gre hvala učiteljskemu udejstvovanju, če je naše ljudsko šolstvo danes zgrajeno do tega obsega in te višine. To da podoba je, da je bilo rečeno to samo učiteljstvu na uho, da tega ne izve naša javnost, tako rekoč in camera caritatis.

Nismo veleposestniki niti veleindustriji, prav za prav nič »vele«, ampak zelo majhni ljudje, ker se s trpkim občutkom zavedamo, da je naša usoda pač usoda vseh majhnih, ki uživajo v današnji dobi prav posebno protekcijo.

V tem grenkem spoznanju nam ne preostaja drugega, kot da se zatečemo pred napadi pod zaščito k naukom vrhovnega poglavarja katoliške cerkve, ki uči, da se bo človeštvo šele takrat približalo krščanstvu, ko bo zavrglo moderno pogansko načelo, da je moč nad pravico in da je nasilje že tudi pravica in zakon.

Kajti o marsičem smo že prepričani, da bi pa bili brez vsakršne pravice — vsaj ta rahel dvom nam še pustite, če so vaša usta že tako polna gneva in moralnega disugusta nad sedanjo pogansko dobo.

Naša moč

Veselite in sproščeni so se zajela vse one, ki vodijo od nekdanje borbe proti granitni trdnosti naše organizacije v trenutku, ko so hrvaški tovariši, radi novega položaja, zapustili našo organizacijo.

Novi nastali položaj ni v ničemer skrušil našo moč. Smo organizacija, ki samo zahteva človečanske pravice za svoj stan, organizacija, ki se je rodila iz golih potreb in zato je danes slej ko prej upravičena, da obstoja. Slovenski učitelji bodo tudi v bodoče znali ceniti in čuvati njeno moč, ker ne želijo priti v dobo brezpravnega učitelja-cerkovnika.

Učiteljska organizacija je mnogim trn v peti, ker jim njena velika moč pokvari mnoge račune. Zavedajo se, da je ona sok, da je moč ponižanim in razžaljenim članom, da je ona ogrožje konstatacij današnjega slabega socialnega in gospodarskega življenja. In prav ta dinamika naše organizacije je ona privlačna sila za članstvo, a obenem kamen spotike vsem onim, ki bi radi, da jim je učiteljstvo prepuščeno na milost in nemilost. Vse, kar organizacija dela, dela iz človekoljubja do lastnih članov. Pri tem pa imajo korist tudi oni učitelji, ki stojijo izven naših vrst in ki jih lahko imenujemo parasiti organizacijskega telesa. Organizacija dela, oni pa so deležni uspehov prav tako kakor organizirani člani. Moč organizacije je velika, a bila bi še večja, če bi bili prav vsi učitelji njeni člani.

Tovariši, tovarišice — zavedajmo se, da smo učitelji združeni v organizaciji sila, s katero morajo računati oni, od katerih terjamo pravic. Neupravičene napade na slovensko učiteljstvo (»s častnimi izjemami«) bomo zmožni parirati samo pod okriljem močne

organizacije in s pomočjo njenega organa. Bodimo prepričani, da bi se nikdo od onih, ki hočejo prikazati slovensko učiteljstvo našemu narodu kot velikega škodljivca, ne bi niti obregnil ob našo organizacijo, če bi ne vedel, da je prav ona trdna in neupogljiva hrbtenica (ali kakor nekateri pravijo »potuha«) slovenskega učiteljstva. V organizaciji je moč, v njej je zmaga.

Še mnogo imamo nerešenih vprašanj. Kje je stalnost? Zakaj nam je ne dajo? Izenačenje je prejemkov poročenih učiteljc z neporočenimi je vprašanje, ki samo na sebi ponižuje stan. Povišanje naših prejemkov je karakteristično vprašanje sedanje dobe. Napredovanja pa postajajo vprašanje, ki nam da vedno več misliti. Vsa ta vprašanja bomo rešili v okviru močne organizirane sile, s katero bodo morali računati oni, ki jim je slovenski narod pri srcu.

Naša organizacija je morala prebiti od svojega postanka pa do danes mnogo bojev za dobrobit svojega članstva. So bile ere, ko bi posameznik moral obupati; organizacija pa je srečno prenesla udarce in izvojevala boje za naše pravice. Zato ravno slovenskega učiteljstva ne strašijo neutemeljeni napadi iz raznih tribun, ker prvič ve, da dela za dobrobit slovenskega naroda, in drugič, ker se zaveda, da ga ščiti močna organizirana sila.

Na koncu moramo ponovno izjaviti, da zastopamo načelo prave stanovske politike in nič drugega. Vse, kar nam nekateri obešajo iz razlogov, ki nam jih je že večkrat prinesel »Učiteljski tovariš«, so izmišljotine, porojene v glavah onih, ki bi od njih radi imeli dobro konjunkturo sebi v korist in narodu v škodo. K.

Šolstvo in prosveta v dravski banovini

Iz poročila v banskem svetu

(Nadaljevanje)

Učiteljstva

V prvi razred obeh državnih učiteljstev se je smelo letos vpisati po 80 učencev in 40 učenk, v zasebnih v Mariboru in Škofji Loki pa po 35 učenk. Učencev se je vpisalo premalo, zato je v Mariboru samo 1 oddelek učencev, v Ljubljani pa je bilo sprejetih v dopolnitev manjkajočih učencev 23 učenk.

Državni učiteljstvi imata letos vseh 5 letnikov in v 13 oddelkih 264 učencev in 141 učenek, skupaj torej 405.

Zasebna učiteljstva poslujejo letos v Ljubljani, Mariboru in Škofji Loki ter imajo v 8 oddelkih 157 učenk.

Manjkajoče učiteljstvo je bilo državnim učiteljstvom dodeljeno s srednjih šol.

STROKOVNO ŠOLSTVO

Gospodinske šole

Strokovno šolstvo, ki je v ožji zvezi s prosvetnim oddelkom, obsega 7 gospodinskih šol in sicer iste kot lani.

Vse te šole so se v letu 1938/39, po večini uredile po uredbi o gospodinskih šolah z dne 31. marca 1937. Težava je le z zasedbo učiteljskih mest, ker omenjena uredba ne dovoljuje, da bi bile nameščene na te šole ab-

solventke višje gospodinske šole dr. Kreka, dokler nimajo dve leti praktičnega dela v državnih gospodinskih tečajih in praktičnega izpita. Takih tečajev pa doslej v naši banovini ni bilo. Šele letos so bili dovoljeni na Javorniku, v Dolenjem Logatcu in Makolah. Več prošelj ni bilo mogoče ugodno rešiti zaradi pomanjkanja kredita. Po zagotovitvi ministrstva prosvete pa bo ustrezno več prošelj, čim bo denar na razpolago.

Občine, ki prosijo za tečaje, se morajo zavezati, da bodo skrbele za kurjavo, razsvetljavo, stanovanje učiteljc, primerne prostore in dovoljno število rednih učenk.

Za izobrazbo gospodinj pa skrbje tudi razna ženska društva s prirejanjem gospodinskih, zdravstvenih, šivalnih in drugih tečajev v svojem področju.

Listi

Med našim ljudstvom je časopisje tako razširjeno, da je malo družin, ki ne bi imele vsaj enega lista, znak, da je postalo čitanje listov pri nas živa potreba. Tej želji ustreza v naši banovini 226 raznih listov, izmed katerih jih izhaja dnevno 7, 3 krat na teden 2, 2 krat na teden 2, tedensko 24, 3 krat mesečno 2, 2 krat mesečno 20, mesečno po enkrat 119, 10 krat letno 9, 8 krat letno 3, 6 krat letno 11, 4 krat letno 19 in enkrat letno 7.

Uredba o osebnih dokladah državnih upokojencev

M. s. br. 319 z dne 8. marca 1940 (Službene novine br. 57 z dne 11. marca 1940.), ki stopi v veljavo 1. aprila 1940.

Člen 1.

1. S členom 1. te uredbe je izpremenjen čl. 2. uredbe o osebnih in rodbinskih dokladah državnih upokojencev št. 37.600/I-1935 in se glasi:

»Osebnim upokojencem, ki jim je bila odmerjena pokojnina po zakonskih predpisih, ki so dobili obvezno moč pred 1. septembrom 1923., pripada mesečna osebna doklada v dinarjih, in to:«

Glej tabelo A na 2. strani!

2. ...

3. Člen 4. se menja in glasi: »Osebnim upokojencem iz čl. 2., ki prejema popolne prejemke položaja, s katerega so bili upokojeni, pripada mesečna osebna doklada:«

Glej tabelo B na 2. strani!

Odstavek 3. člena 4. se ukinja.

4. Člen 5. se izmenja in glasi:

(1) »Rodbinskim upokojencem, ki jim je odmerjena rodbinska pokojnina po prejemkih po zakonskih predpisih, ki so dobili obvezno moč pred 1. septembrom 1923., pripada mesečna osebna doklada, in to:«

a) za družine uradnikov, ako znaša rodbinska pokojnina letno:

Glej tabelo C na 2. strani!

b) za družine zvančnikov

c) za družine služiteljev

(2) Rodbinskim upokojencem, ki jim je bila odmerjena pokojnina po smrti oseb, navedenih v čl. 3., pripada ista osebna doklada, ki so jo imele — ali bi jo imele — osebe, od katerih izvaja rodbina pravico do rodbinske pokojnine.

5. Člen 6. se izmenja in glasi:

(1) »Osebnim upokojencem, ki jim je odmerjena pokojnina po prejemkih po zakonu o civ. uradnikih in ostalih drž. uslužbencih z dne 23. avgusta 1923. in zakona o drž. saobračajnem osebju z dne 28. oktobra 1923., a jim v osnovu za pokojnino ni bila vzeta tudi doklada na službo, pripada osebna doklada z istim odstotkom, s katerim jim je odmerjena pokojnina, pri čemer se jemlje za osnovo tale mesečna osebna doklada:«

I. Za one, ki so bili upokojeni z manj kot 20 leti službe:

Glej tabelo D na 2. strani!

II. Za one, ki so bili upokojeni z 20 in več leti službe:

Glej tabelo E na 2. strani!

(2) Osebnim upokojencem, ki jim je odmerjena pokojnina po prejemkih po zakonu o civ. uradnikih z dne 31. julija 1923. in zakonu o drž. prometnem osebju z dne 28. oktobra 1928., a jim je v osnovu za pokojnino vzeta tudi doklada na službo, pripada osebna doklada z istim odstotkom, s katerim jim je odmerjena pokojnina, pri čemer se jemlje za osnovo tale mesečna osebna doklada:«

Glej tabelo F na 2. strani!

(3) Osebnim upokojencem, ki jim je odmerjena pokojnina po zakonu o uradnikih z dne 31. marca 1931. in zakonu o saobračajnem osebju z dne 22. junija 1931. in to ne glede na to, ali jim je bila vzeta v osnovu položajna doklada ali ne, pripada osebna doklada z istim odstotkom, s katerim jim je odmerjena pokojnina, pri čemer se jemlje za osnovo tale mesečna doklada:«

Glej tabelo G na 2. strani!

Poleg teh listov izhajata še dva v drugih banovinah, 19 jih je pa v tujini, največ v Ameriki.

Med vsemi listi je 31 političnih, 36 stanovskih, 37 nabožnih, 16 literarno kulturnih, 16 znanstvenih, 35 strokovnih, 14 mladinskih; drugi so razne vsebine.

V tem letu je prenehalo izhajati 5 listov.

Knjižnice

Vzgojno delo šole dopolnjujejo ljudske knjižnice, ki so raznim stanovom prava visoka šola, saj izposodi nekatera v enem letu prav lepo število knjig.

Željo našega ljudstva po izobrazbi dokazuje veliko število teh knjižnic in ogromna zaloga knjig vseh vrst: leposlovnih, poučnih, znanstvenih in drugih.

Po stanju 1. avgusta 1939. imamo v naši banovini:

knjižnic	knjig	izposojenih
1. šol. mladinskih	952	264.795
2. učiteljskih	927	467.005
3. okrajnih učit.	34	40.164
4. društvenih	465	224.563
5. javnih	388	364.812
6. znanstvenih	25	710.717
S k u p a j	2.791	2.072.056
		1.526.111

(Dalje prihodnjič.)

6. Člen 9. se ukine.

7. Člen 10. se menja in glasi:

»Rodbinskim upokojencem«, ki jim je bila odmerjena pokojnina po prejemkih po zakonih, ki so dobili obvezno moč po 31. avgustu 1923., pripada ona osebna doklada, ki bi jo imele osebe, od katerih izvajajo pravico, če bi jim bila odredjena osebna doklada po določilih čl. 6.

Če se odredi pokojnina po 5. a pred 10 leti vlaganja v urad. pokojninski sklad, pripada tista osebna doklada, ki bi jo imela oseba, od katere se izvaja pravica, če bi bila upokojena z 10 leti službe.

Ako bi osebna doklada odmerjena po prvem odstavku skupno s pokojnino brez rodbinske doklade znašala manj od:

a) za družino uradnika v I. 650, II. 550 in v III. drag. razredu 500 din,

b) za družino zvančnika in služitelja v I. 550, II. 450 in v III. drag. razredu 400 din, se jim izplačujejo na ime rodb. pokojnine in osebne doklade ti navedeni zneski.

8. V členu 11./1. se doda po besedah »po odredbah čl. 2.« še zapor. štev. 1., 6. in 7.

V členu 11./2. se črta: »polovica itd.« ter vstavi v I. 500, II. 450 in III. 350 din.

9. Člen 14. se izmenja in glasi:

1. Vse osebe, navedene v tej uredbi, imajo pravico tudi na rodbinsko doklado, izvemši upokojenci, navedeni v čl. 3., in njih rodbin.

2. Rodbinska doklada upokojencev iz čl. 2. in 4. se izplača le v toliko, v kolikor ne presega z osebno doklado vred 3000 din mesečno.

10. Člen 25. se izmenja in glasi:

(1) Osebna in rodbinska doklada ne pripada upokojencem, ki imajo od imetja ali kakršne koli vrste osebnega dela mesečni dohodek v I. 3000, v II. 2500, v III. drag. razredu 1500 din.

(2) Določba 1. odstavka ne velja za upokojence z nad 30 leti vračunljive efektivne drž. službe in za nad 60 let stare rodbinske upokojenke.

(3) Osebnim upokojencem iz čl. 2., 3. in 4., ki so upokojeni pred 30 leti efektivne drž. službe, in rodbinskim upokojenkam iz čl. 5., ki niso stare 60 let, a imajo dohodek naveden v 1. odstavku, se izplača osebna doklada zmanjšana za 25 %.

11. V členu 29. se izmenja (2) odstavek in se glasi:

Dosebina:

Velikonočni pozdrav.

Naša moč.

Šolstvo in prosveta v dravski banovini.

Uredba o osebnih dokladah državnih upokojencev.

† Francu Juvancu v spomin.

Pri »Vinku Ložiču«.

Letna skupščina Učiteljske samopomoči.

UČITELJI PRIPRAVNICI IN NJIHOV

POLOŽAJ: Moja šola v Crni Reki.

UČITELJSKI POKRET: Opozorilo.

Splošne vesti. — Učiteljski pevski zbor JUU

Emil Adamič. — Naša gospodarska organizacija. — Šolski radio. — Mladinska matica. — Stanovska organizacija JUU. —

Novosti na knjižnem trgu. — Učiteljska tiskarna.

»Vsi zahtevki po tej uredbi zastarajo v letu dni, računajoč od dneva otvoritve računskega leta, v katerem bi morali biti izplačani.«

12. V členu 31. se menja odstavek (2) in se glasi:

»Dejanja iz predhodnega odstavka zastarajo, in to: v pogledu izgube pravice do doklade v 1 letu, a v pogledu nepravilno prejetih doklad v 10 letih.

13. V členu 32. se ukinja odstavek (2).

14. Pooblašča se minister financ, da objavi prečiščeno izdajo uredbe o osebnosti in rodinski dokladi drž. upokoencev.

Členi 2.—4. se nanašajo na saobračajno osebo.

Člen 5.

Hčerke drž. uradnikov, ki uživajo po zakonskih predpisih rodbinsko pokojnino tudi po polnoletnosti, ne smejo po polnoletnosti uživati na ime skupnih pokojninskih prejemkov več od: 2000 din mesečno, ako uživa pokojnino hči kot edini uživalec, 2500 din mesečno, ako uživata pokojnino dve hčerki, in 3000 din mesečno, ako uživajo pokojnino tri ali več hčera.

Če so med hčerkami — uživalkami rodbinske pokojnine — maloletne, pripadajo pokoj-

ninski prejemki po zakonskih predpisih, dokler ne postane poslednja polnoletna, ko nastopijo odredbe I. odstavka tega člena.

Člen 6. velja za oficirje in njih rodbine.

Člen 7.

Neomogućenim hčerkam državnih uslužbenec, ki po zakonih, ki so dobili obvezno moč pred 1. aprilom 1931., izgube pravico do pokojnine odnosno vzgojnine z gotovo starostno dobo in ni zakonske osnove za nadaljnje izplačevanje pokojnine odnosno življenjske rente, milostne oskrbnine ali pomoči, more pristojni minister odnosno ban banovine Hrvatske v soglasnosti ministra financ priznati pomoč 250 do 500 dinarjev mesečno brez pravice na doklade, ako nimajo drugih sredstev za vzdrževanje.

Pravico do podpore izgube: 1. če dobe 2 kratne dohodke od imovine ali osebnega dela, 2. z moštvi, 3. z izgubo državljanstva, 4. z obsodbo na zapor daljši od 6 mesecev, 5. z vstopom v državno ali samoupravno službo, dokler ta traja. Če si pridobe v službi pravico do pokojnine ali pomoči, ne morejo uživati tudi pomoči po tej uredbi, temveč imajo pravico samo do ene pomoči, za katero se odločijo.

Ta pomoč obremenjuje državni proračun, razdelek »penzije in invalidske podpore«.

Tabela A

Znač.	Onim, ki so upokojeni	Z letno pokojnino v dinarjih ali kronah	Sedaj			Prej			Sedaj več		
			I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.
1.	z 20 ali manj leti službe, vštete za pokojnino, ne glede na šolsko izobrazbo	do 2999 od 3000 „ 4999 „ 5000 „ 6999 „ 7000 in več	980, 1100, 1320, 1540,	850, 950, 1110, 1300,	750, 850, 950, 1100,	980, 1100, 1320, 1540,	850, 950, 1100, 1300,	750, 850, 950, 1100,	—	—	—
2.	z več kot 20 leti službe, ne glede na šol. izobrazbo	do 2999	1300,	1100,	990	1300,	1100,	990	—	—	—
3.	z več kot 20 leti službe, a brez popolne fakult. izobrazbe	od 3000 do 4999 „ 5000 „ 6999 „ 7000 in več	1500, 1900, 2200,	1300, 1700, 2000,	1100, 1500, 1700,	1500, 1750, 2000,	1300, 1500, 1750,	1100, 1300, 1500,	150, 200, 200	200	200
4.	z več kot 20 leti službe, s popolno fakultet. izobrazbo	od 3000 do 4999 „ 5000 in več	1900, 2200,	1700, 2000,	1500, 1700,	1500, 1900,	1300, 1700,	1100, 1500,	400, 300,	400, 200	400
5.	z več kot 30 leti službe, s popolno fakultet. izobrazbo	od 3000 do 4999 „ 5000 in več	2200, 2500,	1900, 2200,	1700, 1900,	1500, 1900,	1300, 1700,	1100, 1500,	700, 600,	600, 400	600
6.	iz zvanja zvančnikov ali temu odgovarjajočega zvanja	brez ozira na višino pokojnine	700,	600,	550	650,	550,	500	50	50,	50
7.	iz zvanja služitelja ali temu enakega	brez ozira na višino pokojnine	650,	550,	500	650,	550,	500	—	—	—

Tabela B

		sedaj:			prej:			sedaj več:		
1.	uradnikom brez ozira na šol. izobrazbo	do 2999 od 3000 „ 4999	1600, 1870,	1400, 1540,	1200, 1320,	1600, 1870,	1400, 1540,	1200, 1320,	—	—
2.	uradnikom brez popolne fakultetne izobrazbe	od 5000 do 6999 „ 7000 „ 8999 „ 9000 dalje	2200, 2600, 2800,	1760, 2200, 2400,	1430, 1900, 2100,	2200, 2300, 2450,	1760, 1980, 2100,	1430, 1650, 1760,	—	—
3.	uradnikom s popolno fakultetno izobrazbo	od 5000 do 6999 „ 7000 „ 8999 „ 9000 dalje	2600, 2800, 3000,	2200, 2480, 2700,	1900, 2150, 2500,	2200, 2300, 2450,	1760, 1980, 2100,	1430, 1650, 1760,	400, 500, 550,	470, 500, 740
4.	zvančnikom		970,	850,	800	850,	800,	750	120,	50, 50
5.	služiteljem		850,	800,	750	750,	700,	650	100,	100, 100

Tabela C

		sedaj:			prej:			sedaj več:		
od 1200 „ 2199	980, 1100, 1320,	850, 950, 1100,	750, 850, 950,	980,	850,	750	120,	100, 250,	100	200
„ 2200 „ 2999	1320,	1100,	950,	1100,	950,	850	340,	250,	200	200
„ 3000 „ 3999	1500,	1300,	1000	1100,	950,	850	400,	350,	250	250
„ 4000 in več	1700,	1500,	1300	1210,	1025,	900	490,	475,	400	400
b) za družine zvančnikov	700,	600,	550	650,	550,	500	50,	50,	50	50
c) za družine služiteljev	650,	550,	500	650,	550,	500	—	—	—	—

Tabela D

		sedaj:			prej:			več sedaj:		
a) v I./1., I./2. a in I./2. skupini		—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) v I./3. a skupini		100,	—	—	100,	—	—	—	—	—
c) v I./3. skupini		220,	—	—	220,	—	—	—	—	—
č) v I./4. a skupini		340,	100,	—	340,	100,	—	—	—	—
d) v I./4. skupini		600,	350,	250	460,	220,	120	140,	130,	130
e) v I./5. in II./1. a skupini		650,	400,	300	520,	280,	180	130,	120,	120
f) v I./6. in II./1. skupini		700,	450,	350	580,	340,	240	120,	110,	110
g) v I./7. in II./2. skupini		750,	500,	400	640,	400,	290	110,	100,	110
h) v I./8. in II./3., 4., 5. skupini		775,	525,	425	680,	440,	340	95,	85,	85
i) zvančniki		760,	560,	510	620,	490,	430	140,	70,	80
j) služitelji		585,	485,	460	480,	420,	380	105,	65,	80

Tabela E

		sedaj:			prej:			sedaj več:		
a) v I./1. skupini		1700,	1500,	1300	870,	700,	600	830,	800,	700
b) v I./2. skupini		1600,	1400,	1200	870,	700,	600	730,	700,	600
c) v I./3. skupini		1400,	1200,	1100	760,	550,	450	640,	650,	650
č) v I./4. skupini		1200,	1000,	900	870,	650,	550	330,	350,	350
d) v II./1. skupini		1020,	810,	710	880,	660,	550	140,	150,	160
e) v I./5. in II./1. a skupini		880,	660,	550	870,	650,	550	10,	10,	—
f) v I./6., 7., 8. in II./2., 3. in III./1. skup.		880,	660,	550	880,	660,	550	—	—	—
g) v I./9. in II./4., 5. in III./2., 3., 4. skup.		840,	620,	550	840,	620,	550	—	—	—
i) zvančniki		620,	500,	420	620,	500,	420	—	—	—
j) služitelji		480,	420,	380	480,	420,	380	—	—	—

Tabela F

		sedaj:			prej:			sedaj več:		
a) v I./3. a skupini		100,	—	—	100,	—	—	—	—	—
b) v I./3. skupini		220,	—	—	220,	—	—	—	—	—
c) v I./4. a skupini		340,	100,	—	340,	100,	—	—	—	—
č) v I./4. skupini		600,	350,	250	460,	220,	120	140,	130,	130
d) v I./5. skupini		650,	400,	300	520,	280,	180	130,	120,	120
e) v I./6. in II./1. a skupini		650,	400,	300	580,	340,	240	70,	60,	60
f) v I./7. in II./1. skupini		700,	450,	350	640,	400,	290	60,	50,	60
g) v I./8. in II./2. skupini		750,	500,	400	640,	400,	290	110,	100,	110
h) v I./9. in II./3., 4., 5. in III./1., 2. skupini		775,	525,	425	680,	440,	340	95,	85,	85

Tabela G

		sedaj:			prej:			sedaj več:		
v III. skupini	1. stopnje	100,	—	—	100,	—	—	—	—	—
„ III. „	2. „	220,	—	—	220,	—	—	—	—	—
„ IV. „	1. „	340,	100,	—	340,	100,	—	—	—	—
„ IV. „	2. „	600,	350,	250	460,	220,	120	140,	130,	130
„ V. „		650,	400,	300	520,	280,	180	130,	120,	120
„ VI. „		700,	450,	350	580,	340,	240	120,	110,	110
„ VII. „		750,	500,	400	640,	400,	290	110,	100,	110
„ VIII., IX. in X. skupini		775,	525,	425	680,	440,	340	95,	85,	85
zvančniki		760,	560,	510	650,	480,	440	110,	80,	70
služitelji		585,	485,	460	520,	420,	400	65,	65,	60

† Francu Juvancu v spomin

Prejšnjo sredo, 20. t. m., je preminul šolski upravitelj v pok. tovariš Franc Juvanc. Pokojnik je bil vseskozi zaveden in zvest stanovski tovariš in odkrit prijatelj ter dobrototen v sili in potrebi. V svojem učiteljskem poklicu vesten in požrtvovalen vzgojitelj.

Po rojstvu Ljubljanc, a po starših iz ribniškega okraja, je bil pokojnik pristen Ribničan z vso ribniško šegavostjo in dovtipnostjo. V družbi je bil vedno najboljši družabnik.

Dovršil je ljubljansko učiteljsko 1884. še ne devetnajst let star. Kratko dobo je služboval kot začetnik v Starem trgu pri Ložu in potem v Vel. Poljanah pri Vel. Laščah.

Njegovo pravo delovanje se je pričelo še-le v Belokrajini, na Sinjem vrhu ob Kolpi, kamor je prišel 1887. Tu je ostal polnih 24 let do 1911. Njegovo učiteljsko in vzgojno delovanje v šoli in izven šole za napredek in prebujo naroda ter njegov trden značaj mu je pridobilo polno zaupanje in spoštovanje odnotnega prebivalstva. Bil je njega pravi in neomejeni vodja.

Radi šolanja svojih otrok se je preselil 1911. v Mirno peč pri Novem mestu. Tu je ostal do svoje upokojitve po 41 letnem službovanju 1925., ko se je za stalno preselil v Ljubljano.

Svoje delo je nadaljeval v Mirni peči kot prej na Sinjem vrhu.

Pokojnik, kot zaveden učitelj, je bil tudi vedno zvest član učiteljskih društev in organizacij in vesten obiskovalec njih prireditev

in zborovanj bodisi v črnomaljskem in pozneje v novomeškem okraju. V tem oziru je bil neupogljiv in naj je pihala še tako strupena sapa nad zavednim učiteljstvom. Ostal je trden med trdnimi.

Ob grobu, na Veliki petek, se je poslovil od njega pisec teh vrstic, očrtajoč ga kot značajnega moža in učitelja. Slava njegovemu spominu!

L. P.

Pri „Vinku Ložiču“

(V opombo Franju Juvancu)

Dovolj je moških, ali mož je malo

E. L. Gangl

Smo bakhovali, se bahali skupno.
Sto duš, in let deset! Ob znancu znanec.
Morda se kdaj je vštulil nepoznanec.
Večer brnel je mirno, včasih hrupno.

Radosti in bridkosti, vse zaupno
delil je tu z izbranci vsak izbranec.
Kot meteor pa Franjo je Juvanc
zabliskal se v ozvezdje to prikupno.

Možato se drži, drži se resno,
besede — rožice — sadi slovesno,
da stare reže ribniške razdira.

Le skratec iz oči se mu ozira,
ko trati predpretekli čas med gosti.
Je mar ta čas mu bil odsev mladosti?
Anton Debeljak

Letna skupščina Učiteljske samopomoči

Zadružniki Učiteljske samopomoči v Ljubljani so se zbrali za VIII. redno letno skupščino 10. marca 1940. v Novem mestu.

Zadružni predsednik tov. Iv. Kocijančič je ob 10. uri 30 min. otvoril letno skupščino, pozdravil navzoče zadružnike(-ce) in podal vsadnostno izjavo Nj. Vel. kralju Petru II.

Poročilo o zadružnem poslovanju v letu 1939. je priobčil Učiteljski tovariš v 29. številki od 29. februarja 1940. Ker je bilo to poročilo znano navzočim zborovalcem, so čitane odklonili, poročilo pa brez debate soglasno odobrili.

Zadružna uprava je razposlala v zadnjih dneh februarja 1940. vsem zadružnikom tiskan zaključni račun za leto 1939. Tov. Kocijančič je na letni skupščini pojasnil osnovo in smernice za sestavo zaključnega računa, navedel nekatere postavke v zgubi in dobičku ter obrazložil bilanco za leto 1939. Tov. Ant. Volavšek je za nadzorni odbor predlagal, da skupščina odobri zaključni račun za leto 1939. in podeli upravnemu odboru razrešnico. Pri glasovanju je bil ta predlog soglasno sprejet.

O pravilniku za humanitarne ustanove je poročal tov. Kocijančič. Opozoril je zborovalce na poročilo v Učiteljskem tovarišu od 29. februarja 1940., navedel vzroke, ki so ta pravilnik povzročili, opisal posamezne, bistvene zahteve pravilnika in pojasnil težkoče, ki bi nastale ob izvajanju teh ostrih predpisov. Zahteve vseh humanitarnih ustanov so: Stanovsko-humanitarne ustanove naj trgovinsko ministrstvo izloči iz predpisanega pravilnika, ker ne spadajo tja. To zahtevo bo stavila gospodu ministru za trgovino in industrijo posebna deputacija zastopnikov humanitarnih ustanov iz vse države.

Ker je zadružnemu odboru pretekla triletna poslovna doba, je skupščina izvolila novi odbor, ki je sestavljen takole:

UČITELJI PRIPRAVNIKI IN NJIHOV POLOŽAJ

Moja šola v Crni Reki

Moja šola v Crni Reki, ki je, mimogrede povedano, smatrana kot najslabše učiteljsko mesto v srezu Krivi Palanki, je majhna privatna zgradba, nekako na dnu ozke doline med dvema hriboma. Majhna šolska soba, kuhinja in soba z ozko vežo, z enojnimi primitivnimi okni, vse skupaj zelo grobo grajeno, je vse kar pokriva streha. Dohod do šole iz doline reke je zelo pripraven za hojo po vseh štirih, vendar pa se da včasih priti tudi po dveh. Kot je pač človeku sreča mila. V glavnem pa mi je polagoma — hočeš-nočeš — postala prijazna in jo sedaj že smatram kot svoj dom.

Šolski sluga mi je 19 leten fant, seveda že oženjen, torej mož, ki ima po tukajšnjih običajih dolžnost vršiti i posle šolskega sluga i učiteljeve privatne služkinje. On kuha, mesi kruh, čisti čevlje, pospravlja sobo, drži v redu šolsko sobo in služi kot zveza s svetom, ker nosi in hodi po pošto na občino, dve uri oddaljeno Radovnico, ali po potrebi na pošto, 6 ur oddaljeno Trgoviste. Torej neobhodno potreben. Spi pri meni v kuhinji, včasih pa doma in se ves dan zadržava na šoli. Sem in tja me prosi, če sme popoldne domov, da do-

ma opravi še kaj svojega dela. Čudim se takemu življenju. Vendar pa jih je polno, ki bi hoteli biti služitelji na šoli in stalno me nadleg

kamne po potoku, plezanja čez skale ob reki, stiskanje zob in lovljenja ravnotežja po 15 cm ozki ztezi v strmini nad potokom. — Dve uri! Takrat so otroci preko zime ponesli s seboj v Radovnico v šolo kruha in ovčjega sira za ves teden, zvečer si lepo pripravili ležišče na tleh v šolski sobi, spijo tu vedno popolnoma oblečeni, in se tako samo vsako nedeljo vrnili domov, po nov kruh. Tudi sedaj imam dva učenca, ki v slabem vremenu spita na tleh v šolski sobi, če ne moreta domov. Vedeti je namreč treba, da imajo tu v hišah zelo redko kje posteljo in da vsi spe vedno le na golih ilovnatih tleh.

Otroci, ki prihajajo, prihajajo še precej redno. Daleč so od šole, ure doma nimajo, in tako se nekako do devetih zbera v šoli. Tako ko se vsi zbero, gredo v razred in sami molijo oziroma pojejo pravoslavni očenaš. Nato začnemo s poukom. Sedaj imam zasedena točno vsa mesta. Po štiri v vsaki klopi. Klope so delo bog ve katerega samouka, s pomočjo bog ve kako primitivnega orodja. Brez vsake mere in brez vsakega smisla. Samo da so klope. Tako v začetku nisem mogel razumeti, zakaj noben učenec, ali učenka nikdar ne sede nazaj, ko vstane čez odgovarjanje na vprašanja. Tako se mi zgodi, da mi včasih kar sama od sebe stoji med poukom polovica učencev. Večkrat sem se zaradi tega jezil in razburjal, toda polagoma sem spoznal, da je posebno tretjemu in četrtemu razredu silno težko sedeti v teh klopeh in so tako od časa do časa sami prisiljeni, da vstanejo. Tako nevede in nehoti vstane zdaj eden, zdaj drugi, in stoji včasih po cela klop. Hvala Bogu, da 13 učencev ne obiskuje šole, čeprav so vpisani. Kam in kako bi z njimi?

Pišejo učenci zelo slabo, kar pa je razumljivo, ker na teh klopeh težko pišejo, doma pa redko kje imajo mizo, da bi mogli pisati na njej.

So pa kot planinski otroci zelo bistri in radi pridejo v šolo. Bila zima ali poletje, sonce ali dež, vedno pridejo v šolo enako oblečeni. Če so mokri, se obleka na njih posuši, če prej ne, pa ponoči, ko spijo v njej. Njihovi čevlji pa so itak samo gumijaste opanke, bolj rečeno ob straneh navzgor zavijani gumijevi podplati, privezani na nogo.

Svoje knjige nosijo v šolo v doma narejenih vrečkah obešenih preko rame. V drugi, istotaki vrečki pa svojo hrano, ker ostanejo čez poldne v šoli.

Pouk ni deljen, poučujem vse 4 razrede naenkrat, ker morajo otroci pozimi najkasneje ob dveh popoldne iti domov, da še pred nočjo pridejo do doma.

Pouk se vrši, kot se pač vršiti more v šoli z nedeljenimi štirimi razredi, brez vsakih

učil in brez učnih pripomočkov. Tiskamo in pišemo cirilico, pojemo neko mešanico durala in mola, telovadbe sedaj pozimi nimamo, pa jim odmorim služijo kot telovadba. Počasi se skušam prilagoditi razmeram, v kolikor se to da, in morda bom do konca leta vsaj na debelo obdelal učni program.

Ko sem se po božičnih počitnicah po 16-dnevnem potovanju peš po snegu srečno vrnil v svojo Crno Reko, mi je tudi vas sama postala prijaznejša kot mi je bila prej. Sneg je nekako pokril brezizrazno rjavo jesensko barvo hribov, slamnate strehe hišic so na debelo pokrite s snegom, tako da ob vsem uživanju kos prijetne zimske romantike. Čudim se, da mi sedaj po tolikem snegu prihajajo vsi otroci v šolo, ker po šolah, v katerih sem spotoma na povratku prenočeval, se pouk sploh ni vršil, ker otrok ni v šolo.

Z ljudmi se razumem dobro. Toda do pismenega človeka le redko pridem. In tako moram, kot edini v vasi, ki prejemam časopis kar na svojo roko delati prognoze o uspehu vojne, o bodočih dogodkih v Evropi, ker se ljudje ne zadovolje samo z izjavami, da ni nič novega v časopisih. Za stare časopise pa me vsak dan prosijo otroci, da jih nosijo domačim, ki si vanje zavijajo tobak, namesto v cigaretni papir. »Tatko te vika, da mu daš novine za duvanje«, mi skoro vsak dan do od otrok pride v sobo.

Zanimivo je poznanstvo naš učiteljev z orožniki. Orožniška postaja v občini Radovnici je moj drugi dom. Kadar koli pridem tja, imam vedno na razpolago prenočišče in hrano. Z vsemi orožniki sem si domač in ravno tako tovariš v Radovnici in tovariš na Foležu. Tudi nam dajo na razpolago svoj službeni telefon, da se po potrebi lahko dogovorim s tovarišem Kekom v Karamanici, ki zopet stalno obiskuje svojo orožniško stanico v Foležu. Tako imata karamanički »daskal« (učitelj) in ernorečki »učo« po potrebi telefonsko zvezo. Kdo bi si to mislil v teh krajih.

Hranim se »po seljački«. Kar se dobi v teh hribov, se skuha, sicer pa sem to prepustil svojemu služitelju.

Jezika sem se deloma že privadil. Je v njem mnogo slovničnih zanimivosti, ki si jih dolgo nisem znal razložiti.

Tako živim tukaj v teh planinah neko svojevrstno izolirano življenje. Morda se bom počasi nekoliko navadil, sicer pa že sedaj nekako gre, ker nač mora iti. Da me bodo tukaj še oženili, pravijo ljudje in da naj nikar ne pustim Crne Reke. Ob takih razgovorih vedno pristajam na oboje. Najkrajši način.

Sicer pa je spominov že mnogo — bridkih in lepih.

J. M.

UČITELJSKI POKRET

Opozorilo

Prosimo tovarišice in tovariše, kateri so se odločili za sodelovanje pri anketi o prehrani otroka, ki je zelo nujna, da delajo po tabeli, objavljeni v zadnji številki »Učiteljskega tovariša«.

Splošne vesti

— Praktični učiteljski izpiti bodo pred državnim izpitnim odborom v Ljubljani od 4. do 13. aprila in od 3. do 11. maja t. l. Učitelji pripravnik (ce), ki žele delati izpit še v tem šolskem letu, naj takoj vložijo prijave s potrebnimi prilogi.

— Hospitacije na drž. poskusni ljudski šoli v Ljubljani — Bežigrad — se bodo vršile za učiteljstvo lendarjskega sreza 25., 26. in 27. aprila 1940. Kdor se želi udeležiti, naj javi to upravitelstvu ljudske šole v Trnju, p. Črensovc, z navedbo, v katerem razredu želi hospitirati in ali naj se mu preskrbi prenočišče in hrana. Zjutraj bodo hospitacije, popoldne

pa predavanja. Za dopust ni treba posebej prositi.

Fr. Mlekuž. — Društvo upokojenega učiteljstva ima svoj občni zbor v četrtek, 4. aprila, ob 3. uri popoldne pri Novem svetu — Prešernova soba — z običajnim dnevnim redom. Tovariši, tovarišice, udeležite se občnega zbora, da slišite kaj in koliko je društvo napredovalo, oziroma podaste nasvete kako bi se dalo pomnožiti članstvo, odnosno pridobiti še te upokojence, ki še niso člani. Zato pa povabite tudi te, da pridejo, saj se vrši po občnem zboru po 5. uri splošni sestanek upokojenega učiteljstva. Tedaj na svidenje ta dan!

že 3 prošnj (dve sem kolkoval po 10 din) pa mineva že leto dni, a ni rešitve? 2. Ali je oblast dolžna dati na vlogo, kolkovano z 10 in 20 din, odgovor in v katerem času? Ali lahko zahtevam kolke nazaj, če vloga ni bila poslana tja, kamor je naslovljena?

Odgovor! Sporočite, na kateri oddelek ste poslali dokumente in potem katere oblasti ter v kateri zadevi.

— § Vprašanje I. Š. R. P. Službujem skupno z možem. Mož je odšel na 28 dnevne orožne vaje ter bo skupno s potovanjem odsoten mesec dni. Ali mi pripada za ta mesec, ko nimamo skupnega gospodinjstva, cela plača ali z običajnim odtegljajem.

Odgovor vsem prizadetim! Z okrožnim razpisom kralj. banske uprave IV. št. 17.841/2 z dne 18. nov. 1939., ki so ga prejele vse šole, je bilo obveščeno vse učno osebje, da se prejemki ne izpremenijo za časa poziva na orožne vaje.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. Obvestilo. V teku zadnjih dni je prejel članstvo Učiteljskega pevskega zbora okrožnice glede pevskega tečaja v Trbovljah. Prosim, da nam članice in člani sigurno do datuma, ki smo ga navedli v okrožnici, pošljejo svoje prijave za udeležbo. Članstvo naj ne pozabi prinesiti s seboj notni material, ki ga je vzelo domov.

Tajništvo.

Pomladni plašči

in obleke v največji izbiri in po nizkih cenah

KONFEKCIJA
FRAN LUKIČ
Ljubljana, Stritarjeva ul. 9

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM UČITELJSKE SAMOPO-MOČI V LJUBLJANI

V marcu 1940. so umrli:

523. Sark Albina — Ljubljana.

524. Heric Marija — Košaki pri Mariboru.

525. Juvanec Fran — Ljubljana.

Prispevek za te tri smrtne primere znaša:

za samske zadrudnike 16 din

za dva člana 31 „

za tri člane 46 „ itd.

Zamudniki naj prištejejo k tem zneskom še zaostanke iz prejšnjih mesecev. V februarju so bili 4 smrtni primeri, v januarju nobeden, v decembru 1939. šest smrtnih primerov in upravnina 10 din za leto 1940. Vsak član plitča za vsak smrtni primer 5 din, poštnina za vsako poslano položnico pa znaša 1 din.

Zadrudna uprava US.

Šolski radio

—r Torek, 2. aprila: Zivalstvo v naših vodah; g. prof. Rafael Bačar. — Razpored predavanja: Pregled vod v Sloveniji, njih ekološka razvrstitev in lastnosti. Živalske družbe v jezerih, mirnejših vodah, rekah in potokih. Posebnosti in zgodovinski razvoj vodnega živalstva. Odplake in njihov smrtonosni vpliv. — Predavanje bo v obliki dialoga (razgovora).

Stanovska organizacija JUU

Dabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR-LEVI BREG bo zborovalo v soboto, dne 6. aprila t. l., ob pol 10. uri dop. v šoli v Krčevini po običajnem dnevnem redu, na katerem se tokrat brez odloga vrši anketni razgovor »Za in proti kmetijskemu pouku kot posebnemu učnemu predmetu na ljudski šoli«. Pred zborovanjem ob 8. uri je odbora seja, ob pol 9. uri sestanek odsekov, in sicer: obmejnosolskega, Učiteljskega pokreta in odseka učiteljic.

— JUU — SRES. DRUŠTVO KAMNIK bo zborovalo v soboto, 6. aprila 1940., ob 9. uri v šolskem poslopju v Domžalah. Dnevni red: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev. 2. Razgovor o šolskih vprašanjih. 3. Predavanje okr. šol. nadz. g. C. Drekonje: »Bistvo sodobnega šolskega gibanja«. 4. Slučajnosti. — Uprava pričakuje z ozirom na aktualno predavanje polnoštevilno udeležbo članstva ter tudi neorganiziranih tovarišic in tovarišev.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KRANJ bo zborovalo v soboto, 6. aprila 1940., ob pol 9. uri v Kranju v risalnici dekl. ljudske šole s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo, ki ga poda sekcijski predsednik tov. Kumelj Metod. 2. Tajniško in blagajniško poročilo. 3. Predavanje g. ing. Dolence Franja, inšpektorja pri Gasil. zajednici: »Zaščita proti plinskim napadom«. 4. Predlogi in nasveti. — V srezi je še precej neorganiziranega učiteljstva, ki ga iskreno vabimo k vstopu v stanovsko organizacijo. Radi zanimivega dnevnega reda pričakujemo polnoštevilne udeležbe — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO NOVO MESTO bo zborovalo dne 6. aprila t. l., ob 9. uri na ljudski šoli v Novem mestu. Poleg običajnega dnevnega reda je na sporedu zanimivo in zelo aktualno predavanje tovariša Miloša Ledineka: Sodobno šolsko delo. Zaradi važnosti tega predavanja je udeležba za vse člane obvezna. — Tov. pripravniki, prinesite izpolnjene anketne pole s seboj.

Odbor.

— JUU — ZA SREZ ČRNOMELJ bo zborovalo v soboto, 6. aprila 1940., ob 12.30 uri v Črnomlju, kamor vabi prav vse članstvo. Na dnevnem redu bodo važna poročila in referati. — G. nadzornik bo imel pedagoško predavanje, tov. tajnik pa predavanje o »vojnih strupih«, kar je danes zelo aktualno! — Članarina! Odbor prosi dolžnike, da poravnajo zaostalo članarino, da more društvo izpolniti svoje obveze! — Na svidenje v Črnomlju! — Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA - MESTO je zborovalo v sredo, 28. februarja 1940., dopoldne, z običajnim dnevnim redom in predavanjem prof. R. Kobilice: »Vzgojni pomen otrokovega okolja na ljubljanskih ljudskih šolah«. Navzočih 128 članov.

Ob pol 9. uri je ugotovil predsednik sklepčnost, pozdravil navzoče, imenoma tov. nadzornika Fr. Ločniškarja, predavatelja in vse na novo pristopivše člane, zlasti gđ. Vero Polakovo, ki ji čestita, da je bila po dveh letih službovanja v Celju zopet premeščena na svoje prejšnje službeno mesto na tukajšnjo pomožno šolo.

Sledilo je predavanje, ki je z debato vred trajalo nad dve in pol ure. Predavatelj je razdelil svoja izvajanja v tri poglavja: šolsko, domače in etično-moralno okolje otroka.

Petek, 5. aprila: Kramljanje z mladino; g. Miroslav Zor.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 31. marca, ob 17. uri predaval g. prof. Mirko Sušteršič: Nekaj o gozdni saditvi.

Mladinska mafica

—mm V tisku je 8. številka »Našega roda« s prav bogato vsebino. France Bevk nadaljuje svojega »Petra Klepca«, zastopan pa je poleg tega še s kratko legendo »Hlebec«. Miran Jarc se pogloblja v psihologijo živali, v tem nadaljevanju nas pelje v gozd in nas seznanja na prav svojstven način z zajcem. Vilim Kunst nas poučuje v berilu »Daj nam danes naš vsakdanji kruh«. Marok objavlja aktualen članek o morskih minah. Znana pesnica in prevajalka naše lirike v nemščino Lili Novy priobčuje v tej številki 2 lepi pesmi. Zdravko Ocvirk je zastopan s »Pomladno«, Ivo Dodič pa je spesnil za Cicibančke »Sedem palčkov«. Sledi vesela slikopisna zgodba »Luček in prvi april« in Winklerjeva daljša basen »Trije brezposelni«. Po daljšem presledku se oglašajo pet Bogomir Magajna z zgodbo o Racku, ki je bodo otroci od srca veselili. Smasek nadaljuje svojega »Travko«. V okviru Junakov sinjih višav je zanimiv članek o hidroplanih. Sledijo Razne zanimivosti, Mladina piše, Uganke itd. Prav pester je tudi ilustrativni del lista, kjer sodelujejo med drugimi: Riko Debenjak, Mara Kraljeva, Hribarjeva, Perko in Maksim Sedej.

V prvem poglavju je omenil ljubljanska šolska poslopja, učilnice, šolsko opremo, učila in samoučila, dnevna zavetišča, šolske vrtove in igrišča, šolske prireditve, poučne izlete in ekskurzije, in kaj lahko pričakuje ljudstvo od šole.

V drugem poglavju je povedel navzoče v razna stanovanja ljubljanske šolske mladine ter navedel vse stvarne, osebnostne in kulturne ovire, ki prav usodno ovirajo ves otrokov razvoj in še posebej vse njegovo obrazovanje.

V tretjem poglavju je ugotovil pomanjkljivosti dnevnih zavetišč, pomanjkanje vzgojnega zavoda in mladinskih javnih ustanov, pomanjkljivosti domače in javne pomoči, dobre in zle posledice javnega mišljenja o šoli, društveno, politično in gospodarsko udeleževanje šole, kolikor more posredno vplivati na etično-moralno okolje.

Predavanju je sledila živahna razprava, med katero je bil sprejet predlog, da naj vse ljubljanske ljudske šole zberejo podatke o vzgojnih zahtevah težko vzgojljivih otrok, na podlagi katerih bo mogoče predložiti mestnemu poglavarstvu prošnjo za zgradbo vzgojnega zavoda, ki ga Ljubljana nujno potrebuje. Internat v prehodnem otroškem zavetišču v »cukrarni« je le začasn in samo nadomestek omenjenega zavoda.

Zanimivo predavanje je bilo sprejeto z navdušenim odobravanjem. Ko je dodal predavatelj še posebna pojasnila, se mu je predsednik zahvalil za njegova izčrpna izvajanja.

Sledilo je obširno situacijsko poročilo, med katerim je tov. predsednik pojasnjeval vse važnejše organizacijske zadeve, zlasti pa predloge za finančni zakon in akcijo za zvišanje prejemkov. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem.

Tov. Hreščak je podal izčrpno poročilo o knjigi Kristine Vrhovčeve »Fran Milčinski — Vzgojnik«. Njegova izvajanja so bila topla priporočila omenjene knjige, katere vsebina je sledeča:

- A. Vzgojnikova duševna struktura.
- B. Življenjsko delo Frana Milčinskega.

I. Oris socialno vzgojnega dela:

1. Mladinski sodnik.
2. Pedagoško socialni pisatelj.
3. Narodno vzgojni pisatelj.

II. Mladinski pisatelj.

III. Pisatelj — humorist.

C. Fran Milčinski — Vzgojnik.

Ko je še podala tov. Čučkova pregledno pojasnilo o vprašalnih polah, ki jih je poslal vsem šolam Učiteljski pokret, je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje.

Vek. Mlekuž, preds. Jos. Mihelič, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA je imelo svoje tretje zborovanje v soboto, 9. marca t. l., na deški ljudski šoli v Škofji Loki.

Navzočih je bilo 41 članov.

Tov. predsednik je po običajni otvoritvi pozdravil vse navzoče, ugotovil, da pristopajo tovariši skoro do zadnjega v društvo, ter prečital poslovalno pismo tov. J. Kraka.

V toplem govoru se je spominjal pokojnega Ljube Davidoviča, velikega prijatelja učiteljstva in prosvete.

Tov. ga. Andreja Grumova je predavala: »Žena in državljanska vzgoja«. Njenemu lepemu in vzpodbudnemu izvajanju so z zanimanjem sledili vsi navzoči.

Nato je tajnica podala vsebino važnejših dopisov.

Z ozirom na vprašanje reorganizacije učiteljske organizacije, se je na predlog tov.

Korenčana soglasno sklenilo, naj se s to počaka, dokler državno stanje ni urejeno.

Tov. predsednik je poročal o delu in namenu Učiteljske Samopomoči, podal situacijsko poročilo, kakor tudi o akciji držav. nametščencev za zvišanje plač.

Soglasno je bil sprejet predlog tov. Korenčana, da se naše društvo solidalizira z delom, ki ga vodi akcija za zvišanje plač.

Dne 12. maja prirede učenci šol škofje-loškega okraja skupen koncert v Škofji Loki.

Doloci se, da bo prihodnje zborovanje dne 5. maja.

Debeljak V., preds. Pipanova J., tajnica.

+ JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO KOZJE je zborovalo dne 9. marca t. l. v ljudski šoli v Kozjem. Navzočih 60 %.

Po otvoritvi je tov. predsednik posebej pozdravil Ljubiča Matka, ki je bil po službeni potrebi premeščen iz sončne Belokrajine v Dobje, z željo, da bi z nezmanjšano silo nadaljeval svoje delo v dobrobit stanu in šole. Premeščenima Bohinc Rozaliji in Kertu Jožetu pa zelo veliko uspeha na novih službenih mestih.

V situacijskem poročilu je najprej obravnaval položaj, ki je nastal po likvidacijski skupščini v Zagrebu in zopetni oživitvi SHUD ter pozdravil izjavo bivšega predsednika sekcije v Zagrebu tov. Mariniča, v kateri je poudaril, da bo treba najti platformo, na osnovi katere bomo kot enak z enakimi reševali naša skupna pedagoška, šolska in načelna vprašanja, da tako pred narodom in pred svetom pokažemo, da smo bratje, tovariši in pripadniki enega stanja. Izvoljen je bil poseben odbor, ki naj razmisli o obliki naše bodoče organizacije in pripravi tozadavne predloge za prihodnje zborovanje.

V nadaljnjem poročilu je predsednik obravnaval vsa važnejša organizacijska in šolska vprašanja. Z ozirom na vedno pogostejše in tendenciozne napade na naš stan, našo organizacijo in naše delo, poziva zbor sekcijško vodstvo, da najde primerno pot, da paralizira vse te izpade na naš stan.

Zaradi premetitve dosedanjega društvenega tajnika tov. Kerta prevzame tajniške posle tov. Mihevc Jože iz Polja. Tovarišica blagajničarka da poročilo o stanju blagajne in informira vsakega posameznika o zaostali članarini. Pozivajo se šol. upravitelji, naj takoj prvega v mesecu nakažejo članarino za vse člane na šoli.

Ker delovni odbor ni bil v stanju obdelati obširnega gradiva o stanju in položaju tukajšnje mladine za to zborovanje, kakor je bilo predvideno, je tov. Mencej prikazal metodo za poznavanje in razumevanje duševnega stanja mladine. Teoretičnemu uvodu o opazovanju in raziskavanju je sledila praktična demonstracija na konkretnem primeru.

Prihodnje zborovanje bo 13. aprila t. l., na katerem bo poročilo na osnovi zbranega materiala. Zeletj je, da bi bila udeležba številnejša.

Mencej H., preds. Mihevc Jože, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA je zborovalo dne 9. marca t. l. na Jesenicah. Navzočih je bilo 63 članov.

Tovariš predsednik je pozdravil navzoče člane, zastopnika oblasti, posebno toplo pa predavatelja tov. Viktorja Pirnata, nakar je podal vsebino važnejših dopisov.

Tovariš Viktor Pirnat je v svojem predavanju: »Finska« podal najprej zemljepisni položaj te dežele tisočerih jezer, dotaknil se je zgodovinskega razvoja države Finske in njene naroda, orisal šege in navade tega malega, a pridnega naroda ter končno dopolnil svoje predavanje s skioptičnimi slikami. Tovariš predavatelj je že star znanec našega društva. S svojo krepko, jasno besedo je ustvaril v poslušalcih jasno sliko naroda, ki ravno v teh dneh bije obupen boj za svoj obstanek. Predavatelj je žel za svoja lepa izvajanja pri članstvu toplo zahvalo. Želja je, da bi ga še večkrat čuli na naših društvenih zborovanjih.

Tovariš Serajnik je podal kratko situacijsko poročilo in pojasnila na stavljena vprašanja.

Prihodnje zborovanje bo celodnevno dne 15. aprila t. l. na Bledu. Dopoldne bo zborovanje in po možnosti predavanje o našem narodnem ornamentu, popoldne mladinska predstava »Kristalna čašca«, delo dveh naših tovarišev. Soglasen sklep je bil, da se tega zborovanja udeležimo polnoštevilno, ker so zveze z vlaki ugodne.

Tovariš Knez je predlagal, naj da društvo pobudo za skupno zborovanje sreskih učiteljskih društev Radovljica, Kranj in Škofja Loka in to ob priliki našega zborovanja na Bledu.

Bulovec Alojzij, preds. Rutar Ludvik, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE je zborovalo 9. marca 1940. ob navzočnosti 36 članov ali 40,4 %.

Zborovanje je otvoril tov. predsednik in pozdravil navzoče, imenovana predavatelja tov. nadz. E. Vranca, tov. nadz. A. Finka, novega člana tov. Janeza Solmajerja.

O učnih načrtih in učiteljevem razrednem delu je predaval tov. nadz. E. Vranc.

Prikazal je šolo kot ustanovo, ki je odraz sodobnih stremeljenj ter podal glavne smernice pri sestavljanju novega učnega načrta, ki bi bil urejen v skladu s pedagoškimi zahtevami. Tov. predavatelj je očrtal idealno razredno delo v dobrih krajevnih razmerah ter ga ponazoril z načrti in delovniki iz šole v Studenih pri Mariboru. Z ozirom na nižjeorganizirane šole je podal svoje mnenje o težkočah, ki so zlasti v kočevskem srezu izredne. Z metodničnimi napotki v smeri strnjene pouka je zelo ustregel razrednikom posameznih starostnih stopenj.

Uspelo predavanje so zborovalci z odobravanjem vzeli na znanje. Tov. predsednik se je tov. predavatelju iskreno zahvalil za nasvete in pobude z željo, da bi predavanje rodilo čim več uspeha v naših šolah.

Tov. predsednik je podal situacijsko sliko naše organizacije. V zvezi z reorganizacijo učiteljske organizacije je zbor sprejel mnenje upravnega odbora sekcije.

Več članov je v anketnih polah in na zborovanju izjavilo, da bi hospitalirali na ogledni bežigrski šoli. Zato si je zbor osvojil predlog, da bo prihodnje zborovanje meseca aprila v Ljubljani združeno s hospitalizacijo na bežigrski šoli. — Konec maja ali v začetku junija se bo članstvo odzvalo vabilu tov. Tratarja iz Borovca in si ogledalo delo na enorazrednici v narodnostno mešanem kraju. Zborovanje bo združeno z izletom na Kremno (narcise).

V upravni odbor društva je bil kooptiran tov. Šuster VI. kot zastopnik učiteljev pripravnikov.

Trobiš, preds. Čok A., tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA - ZAH. DEL je imela svoje peto zborovanje 16. marca v Trgovskem domu. Prisotnih je bilo 75 članov.

Tov. predsednik je po pozdravu prečital situacijsko poročilo, tajnica pa o položaju, ki je nastal v JUU po odcepitvi hrvaškega učiteljstva.

Tov. Marjan Pavčič iz Trbovelj nam je predaval o vplivu okolja na našega otroka. V predavanju nam je dal smernice in naznačil pot kako spoznamo vplive, ki oblikujejo otrokovo duševnost in kako moremo po teh spoznanjih in dognanjih iz otroka ustvariti pravega človeka, upoštevajoč vse prilike, ki vplivajo na njegov razvoj. Vse, kar je z otrokom v zvezi, vse, s čimer se on ukvarja, in vse kar ima kakršen koli kontakt z njim, tudi njegovo telo ima vpliv na njegovo duševno nastanjenost in rast. Naloga vsakega učitelja je poiskati vse steze in steeze, ki peljejo v notranjost otroka — predvsem pa to pri svojem delu upoštevati.

Za naš srez nam je orisal natančne gospodarske, zdravstvene in socialne prilike — ki v veliki meri vplivajo na otroka. Imel je to skicirano in nam je skico po predavanju poklonil — iskrena mu hvala!

To raziskovanje in proučevanje otroka je pri nas začel Pokret. Vsak učitelj, ki noče biti samo uradnik, mora pri svojem delu v šoli upoštevati vse vplive na otroka. Delo zahteva mnogo truda in časa. Na nekaterih šolah to že delajo. Tako nam je tov. Tavčar poročal in pokazal kako delajo to v Borovnici.

Prihodnje zborovanje bo meseca aprila. S. Vrhovec, preds. N. Župančičeva, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA - VZH. DEL je zborovalo v soboto, 9. marca 1940., pri Slonu v Ljubljani. Zborovanju je prisostvovalo 51 članov in članic.

Zborovanje je otvorila predsednica tov. Završanova, ki je pozdravila navzoče zborovalce. Posebej je pozdravila tov. Rant Marijo, ki se je zopet vrnila v naš srez, iz katerega je bila premeščena po službeni potrebi. Po službeni potrebi je premeščen tov. Cerut iz Zaloge. Na njegovo mesto je prišla tov. Windschnurer Angela. Iz društva je izstopila tov. Porenta Marija iz Sv. Jakoba ob Savi.

Sledilo je izbrano poročilo tov. predsednice, v katerem je pojasnila članstvu naše stališče do položaja in učit. organizaciji, ki je nastal po ustanovitvi Saveza hrvatskih učiteljskih društev. Danes, ko obstojata v državi dve samostojni in teritorialno ločeni učit. organizaciji, je nujno in neodložljivo, da se pristopi k osnovanju učiteljskega stanovskega foruma, ki bi lahko predstavljal celokupno učiteljsko Jugoslavije.

Že med poročilom predsednice je tov. Lučik predlagal, da člani našega društva sprejmejo v celoti mnenje in stališče upravnega odbora JUU, sekcije za dravsko banovino. Predlog je bil soglasno sprejet.

Nadalje je predsednica obrazložila članstvu, kakšne predloge je stavilo JUU finančnemu odboru. V glavnem so to predlogi, na katerih organizacija stalno dela, priključeno je bilo še nekaj novih, aktualnih predlogov.

Organizacija vodi neprekinjeno akcijo za zvišanje prejemkov državnim uradnikom, ki spričo naraščajoče draginje že ne morejo več kriti najosnovnejših življenjskih potreb. Sekcija, kakor tudi naše društvo sta odposlali spomenico in brzojavke na vsa odločujoča mesta in prejala od njih zagotovilo, da se bo našim upravičenim zahtevam čimprej ugodilo. Sledilo je poročilo o napredovanjih in o

primanjkljaju učiteljskih moči za Slovenijo, kakor tudi pojasnilo, kako bi se poslednjemu odpomoglo z raznimi ukrepi. Nadalje omeni predsednica stališče JUU do nadzorniške organizacije. Poročilo predsednice je bilo soglasno sprejeto.

Poročilo predsednice je sledilo poročilo tajnice, ki je prečitala vse važnejše dopise, ostale pa na kratko omenila.

Po tajniškem poročilu je predaval dr. Vlado Schmit o »Psihotekniki in poklicnem svetovanju«. Predavatelj je uvodoma pojasnil razvoj človekovega dela, ki je šele po francoski revoluciji zadobilo svojo pravo vrednost. Nato je podal razvoj poklicnih svetovalnic v posameznih državah. Navedel je primere za Češkoslovaško, Nemčijo in Švico. Današnja doba je dosegla s pomočjo tehn. razvoja nad 40.000 različnih poklicev. Poklicne svetovalnice poizkušajo s pomočjo psihotehnike, poklicne medicine ter z dognanji narodne ekonomije in sociologije ugotoviti, za kateri poklic je posameznik sposoben. Njih delo je ogromnega pomena, ne le za poedince, za katerega velja izrek: zgrešen poklic — zgrešeno življenje, temveč za ves narod in njegov gospodarski dvig.

Predsednica se je g. predavatelju zahvalila za zanimivo predavanje, ki ima zlasti za vzgojitelje izredno važen pomen.

Prihodnje zborovanje bo v mesecu aprilu. Završanova, preds. Št. Podbevšek, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO DOL. LENDAVA je zborovalo dne 16. marca t. l. v Črenšovcih. Po otvoritvi je predsednik pozdravil novo vstopivše članice: Skulj Helo iz Kape in Jordan Silvo ter Fradel Marijo iz Črenšovcev. Od zadnjega zborovanja se je naše društvo povečalo za 6 članov.

Predsednik je prečital situacijsko poročilo, kjer članstvo posebno odobrava prizadevanje naše organizacije za zvišanje prejemkov. Razvila se je živahna debata, kjer so vsi odločno povedali, da je sedanje stanje nevdržno. Plače so komaj za najnujnejše življenjske potrebe, a odreči se moramo vsakemu poklicnemu razvoju in napredku. Gg. predsedniku in podpredsedniku kraljevske vlade in g. ministru financ v Beogradu smo poslali resolucijo, kjer smo zahtevali takojšnje zvišanje plač.

S predlogi sekcije za reorganizacijo JUU se strinjamo.

Sredi aprila bomo šli hospitalirat na bežigrsko poizkusno šolo, za kar vlada veliko zanimanje. Dobili bomo tridnevni dopust. Ekskurzije se bo lahko udeležil vsak učitelj v našem srezu.

Po šolah bomo organizirali filmske predstave z aparatom in filmi »Šole narodnega zdravlja« v Zagrebu.

Tov. Humar je podal o svojem referatu ekscerpt Freudovega »Uvoda v psihoanalizo«. S svojim predavanjem nas je zainteresiral za to znanstveno panogo, ki bi jo morali učitelji čim globlje poznati.

Nato pa nam je tov. Humar podal kratek pregled računskega dela v šoli, kot si ga zamišlja on. Razvila se je živahna debata, kjer so sodelovali skoraj vsi navzoči. Tov. Gumilar nam je povedal, kaj je videl ob času svetovne vojne v koloniji velikega misleca Rabin Dranata Taghore v Indiji, kjer je bilo urejeno najmodernejše šolstvo od osnovne do visoke šole. Tam sta bila pri računskem pouku

v ljudski šoli najvažnejša samodejavnostni in življenjski princip.

Aprila gremo na zborovanje v Mursko Soboto, maja v Ljutomer, junija pa bomo zborovali doma.

Opravičile so se tri članice, nekaj tovarišev je na orožnih vajah, drugi so izostali molče. Danes vsak čuti, da je stanovska organizacija najvarnejše zaledje. Zato skrbimo, da bo naša zaščita čim močnejša. Udeležba in aktivno sodelovanje na zborovanjih je prvi korak k temu. Zato — ne izostajajmo!

Predsednik: Mlekuž Franjo s. r. Tajnica: Petovar Milena s. r.

Novosti na knjižnem trgu

—k »Škropljenje sadnega drevja« je naslov knjigi, ki jo je spisal po 20 letnih lastnih skušnjah splošno znani, odlični strokovnjak ravnatelj banov. vinarske in sadjarske šole v Mariboru g. Josip Priol in ki jo je ravnokar izdalo v 2. izdaji »Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani«. — Kako potrebna je ta knjiga in kako je sadjarjem z njo ustrezno, nam izpričuje dejstvo, da je bila 1. izdaja, tiskana v 5000 izvodih, razprodana v pičem letu. Druga izdaja tega poljudnega navodila za zboljšanje našega sadnega pridelka v množini in kakovosti je na podlagi najnovejših lastnih izkušenj ter domačega in tujega slovstva temeljito predelana, izpopolnjena in povečana. — Knjiga obsega 20 poglavij, v katerih se izčrpno obravnava sledeča tvarina: pomen škropljenja sadnega drevja, kako se pripravi sadovnjak za škropljenje, zimsko škropljenje, poletno škropljenje posameznih sadnih plemen, kako pripravimo škropiva (bakrena, žveplena in druga škropiva), katere škropiva smemo mešati, previdnost pri arzenikovih škropivih, drevesne škropilnice, ali se škropljenje izplača, koliko stane 100 litrov škropiva, škropilni koledar. — Noben sadjar, ki mu je na tem, da bi pridelal obilo prvovrstnega namiznega sadja, ne bo brez te knjige. Dobi se pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu v Ljubljani in po vseh knjigarnah. Za društvene člane stane 12 din, za nečlane in po knjigarnah pa 15 din izvod.

Učiteljska tiskarna

—t Iskreno priporočamo knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižici 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

—t »Kmetje včeraj in danes« je naslov najnovejši knjigi, ki jo je spisal Ig. Koprivec, pisatelj - domačin Slovenskih gor. Na 281 straneh se opisuje v lepem pripovednem slogu življenje našega kmetovalca in viničarja ter najlepših in najzanimivejših delov slovenske zemlje. — Knjiga stane s poštnino vred 66 din. Naročite jo pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

V KNJIGARNI UČITELJSKE

TISKARNE v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebe za šolo in dom. knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo. papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovoznici se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in ostala knjigoveška dela.

Tudi za učiteljstvo je

Zadruga državnih uslužbencev

za nabavo potrebščin v Ljubljani, (Nabavljalna zadruga) Vodnikov trg št. 5

Stanovska dolžnost vsega zavednega učiteljstva bi morala biti, da se včlani v to zadrugo in da kupuje v njej vse svoje potrebščine. Delež po din 100.—, vpisnina din 5.—. Blago prvovrstno, postrežba točna, cene konkurenčne, ob koncu leta ristorno. — Vpišite se takoj! — Telefon št. 44-21

Gostilna „Ražem“

Ljubljana — Žabjek

Prvovrstna primorska kuhinja, izborna vina in vedno sveže pivo. — Cenjenemu učiteljstvu se priporoča

Telefon št. 28-57

Zoran Ražem

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

Pomladanski plašči,
kostumi, kompleji,
obleke in bluze
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

Elite

Prešernova ulica 7-9

Ljubljana